

Splenomegalie

Splenomegalie je zvětšení sleziny nad její obvyklou velikost. Velikost sleziny je individuálně proměnlivá. Velikost normální sleziny u dospělých je 10–13 cm na délku a 6–8 cm na šířku.

Klasifikace

Dělení u dospělých

1. **mírná splenomegalie** – hmotnost sleziny do 500 g, př.: při akutní bakteriální infekci, u chronické venostázy, u infekční mononukleózy
2. **střední splenomegalie** – hmotnost od 500 do 1000 g, př.: u steatózy, amyloidózy, chronických bakteriálních infekcí, autoimunitní hemolytické anémii
3. **výrazná splenomegalie** – hmotnost nad 1000 g, př.: u hemolytické anémie, primárních nádorů sleziny, chronické myeloidní leukémie.

Hypersplenismus definujeme jako zvýšenou aktivitu sleziny a může vést ke splenomegalii. Závažným rizikem splenomegalie je ruptura, která bývá indikací ke splenektomii a tak funkci sleziny začnou plnit játra a kostní dřeň.

Příčiny

Mezi hlavní příčiny patří^{[1][2]}:

- **infekce** — u dětí často při jakékoliv infekci (reakce na antigenní podněty)
 - bakteriální infekce
 - zejména u infekce **EBV**^[1] nebo CMV,
 - parazitické infekce, např. **malárie**^[1], leishmaniáza
- **kardiovaskulární onemocnění**^[2]:
 - pravostranné srdeční selhání,
 - trombózy v portálním systému a v *a. lienalis* (např. u karcinomu pankreatu)^[2],
 - endokarditida
 - **portální hypertenze**^[1] (v dospělém věku nejčastěji u jaterní cirhózy^[2]);
- **hemolýza**^[1] a **zvýšené odbourávání erytrocytů**
 - intrakorpulární: časná thalassemie^[1], sférocytóza, srpkovitá anémie^[1]
 - extrakorpulární
- **nádorová onemocnění**:
 - myeloproliferativní onemocnění: **chronická myeloidní leukemie**, **extramedulární hematopoéza** u primární myelofibrózy,
 - lymfoproliferativní onemocnění: **leukémie z vlasatých buněk**, splenická forma **lymfomů**
 - metastázy do sleziny
- **autoimunitní onemocnění**^[2]:
 - revmatoidní artritida,
 - systémový lupus erytematodes;
- **amyloidóza**
- **střadavá onemocnění**, zejména lysozomální^[1]: mukopolysacharidóza I, II a VII; Gaucherova choroba, Nieman-Pickova choroba, generalizovaná gangliosidóza, Wolmanova choroba

Splenomegálie u dospělého s CLL

Odkazy

Související články

- Slezina • Onemocnění sleziny • Splenomegalie • Hepatosplenomegalie • Poranění sleziny
- Diagnostické zobrazovací metody při vyšetření pankreatu, jater a sleziny
- Vývoj lymfatických cév, uzlin a sleziny
- Slezina (preparát) • Sekundární amyloidóza sleziny (preparát) • Slezina / Spleen - Ag • Slezina / Spleen - Pearls • Slezina (SFLT)

Reference

1. MARCDANTE, Karen J, Robert M KLEIGMAN a Richard E JENSON, et al. *Nelson essentials of pediatrics*. 6. vydání. Philadelphia : Saunders/Elsevier, 2011. 831 s. s. 206–207, 561. ISBN 978-1-4377-0643-7.
2. KOUBA, Michal. *Stáž v ÚHKT* [přednáška k předmětu Interna předstátnicová stáž, obor Všeobecné lékařství, 1.

